

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Kateřinou Weber jako samosoudkyní ve věci

žalobce: **XXX**, narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátkou Mgr. Michaelou Vilhelmovou
sídlem Na Můstku 383, Praha 1

proti
žalované: **ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB, IČ 45534306**
sídlem Masarykovo náměstí 1458, Pardubice

o odškodnění bolesti, ztížení společenského uplatnění a náhradu za ztrátu na výdělku,

takto :

- I. **Žalovaná je povinen zaplatit žalobci na náhradě za ztížení společenského uplatnění částku 327 935 Kč, do 3 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**
- II. **Žaloba se v části, kterou se žalobce domáhal náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 5 244 065 Kč, zamítá.**
- III. **Žaloba se v části, kterou se žalobce domáhal náhrady bolestného ve výši 90 083,14 Kč, zamítá.**
- IV. **Žaloba se v části, kterou se žalobce domáhal náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od 6.12.2012 do 31.12.2012 v částce 18 856 Kč, zamítá.**
- V. **Žaloba se v části, kterou se žalobce domáhal proplacení nákladů právního zastoupení do podání žaloby ve výši 38 070 Kč, zamítá.**

- VI. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení v částce 209 215 Kč, k rukám advokátky Mgr. Michaely Vilhelmové, do 3 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- VII. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek v částce 40 353 Kč, do 3 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- VIII. Žalovaná je povinna nahradit ČR – Okresnímu soudu v Pardubicích na nákladech řízení částku ve výši 32 207,87 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Odůvodnění :

1. Žalobce se proti žalované žalobou doručenou soudu dne 1.3.2013 původně domáhal zaplacení celkové částky 1 109 120 Kč jako náhrady škody na zdraví, sestávající z náhrady za ztížení společenského uplatnění (ZSU) v částce 630 000 Kč, náhrady za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti celkem 428 000 Kč, za období od 1.5.2011 do 31.12.2011 (164 000 Kč) a od 1.1.2012 do 31.12.2012 (264 000 Kč), náhrady nákladů před podáním žaloby za znalecký posudek MUDr. Pavla Sokolíka 9 300 Kč a za právní zastoupení ve výši 41 820 Kč při jednání s žalovanou, a to na základě smlouvy o poskytování právní pomoci uzavřené dne 28.2.2011, při mimosmluvní odměně 2 000 Kč za 36 hodin (tj. celkem 71 700 Kč), z které obdržel 29 880 Kč. Tvrdil, že dne 1.8.2010 se stal jako řidič motocyklu nezaviněně účastníkem dopravní nehody, kterou způsobil řidič osobního vozidla XXX - XXX, odpovědnostně pojištěný u žalované, jež mu nedal přednost v jízdě. Při nehodě utrpěl zranění pravé dolní končetiny, a to tříštivou zlomeninu holenní kosti a základního článku druhého prstu, vykloubení pátého prstu, otok měkkých tkání hřbetní strany a oděrky na prvním a čtvrtém prstu. V důsledku zranění a hospitalizace nemohl nastoupit do zaměstnání, sjednaného u XXX – XXX, na základě pracovní smlouvy ze dne 30.7.2010, s nástupem dne 2.8.2010 za dohodnutou mzdu 22 000 Kč měsíčně. Dále tvrdil, že je navždy omezen v běžném způsobu života, trpí omezenou hybností a předozadní viklavostí pravého kolenního kloubu, otoky a bolesti při nepatrné zátěži a byla mu diagnostikována artróza kolenního kloubu. Poukázal na to, že úraz se mu stal ve věku XXX let, je vyloučen z výkonu řady povolání, je takřka vyřazen ze sportovního života a velmi výrazně byla snížena jeho role plnohodnotného muže při fyzicky náročných úkonech jak ve společnosti, tak i v rodinném životě. Svůj případ označil za zvláště výjimečný a mimořádného zřetele hodný a požadoval navýšení odškodnění za ZSU o trojnásobek. Obrazový záznam pořízený žalovanou v průběhu řízení označil za nezákonný, nicméně potvrdil, že v označeném období (dubnu 2017) pracoval a doplnil, že v současnosti pracuje v XXX na zkrácený úvazek jako řidič.

2. V průběhu řízení žalobce navrhl 2.10.2014 částečné zpětvzetí žaloby ohledně ZSU ve výši 128 065 Kč, uhrazené po podání žaloby, proto soud usnesením (čl. 230) o tuto částku řízení zastavil. Žalobce následně rozšířil dne 28.9.2016 žalobu o bolestné ve výši 107 037 Kč, k čemuž doplnil, že žádá odškodnit primární operaci (3.8.2010) a operačním zákrok 14.5.2012 celkem 289 bodů a operaci z 27.1.2015 v rozsahu 120 bodů, jak vyplynulo ze znaleckého posudku znaleckého ústavu Fakultní nemocnice Olomouc ustanoveného soudem (dále znalecký ústav) a ZSU navýšil na částku 13 283 920 Kč a tyto nároky požadoval odškodnit v souladu s Metodikou Nejvyššího soudu a aplikací zákona č. 89/2012 Sb. namísto vyhl.č. 440/2001 Sb. s poukazem na nález Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 3122/15. Soud se sice s právním názorem žalobce o aplikaci nové právní úpravy neztotožnil, jak uvedeno níže, nicméně připustil změnu žaloby (viz. usnesení čl. 241) na částku celkem 13 390 957 Kč (mimo náhradu nákladů před podáním žaloby). Žalobce následně omezil žalobu o bolestného o 2 553,86 Kč a ZSU o 1 021 840 Kč, soud řízení o tyto částky rovněž zastavil (viz. usnesení čl. 291). Dne 18.9.2017 (podáním z 13.9.2017) žalobce žádal

další změnu žaloby (ohledně ztráty na výdělků a ZSU), kterou soud usnesením z 6.10.2017 (čl. 374) jako nejasnou (navíc učiněnou po koncentraci řízení) nepřipustil. Žalobce dále požadoval (rovněž po koncentraci) rozšíření žaloby o náhradu za ztrátu na výdělků za období od února do května 2015 v částce 66 000 Kč, tuto soud u jednání nepřipustil (čl. 402). Žalobce poté výslovně omezil žalobu ohledně ZSU o 6 262 080 Kč a soud i o tuto částku řízení zastavil (viz. usnesení čl. 421).

3. Usnesením ze dne 31.8.2018 (čl. 444) soud žalobu pro řadu nejasností odmítl, z podnětu odvolání žalobce bylo rozhodnutí krajským soudem dne 27.12.2018, čj. 18 Co 371/2018-461 změněno a soudu uloženo, aby spor věcně projednal a rozhodl.

4. Následně žalobce svůj nárok v celkové výši **6 104 483,14 Kč** (13 390 957 – 2 553,86 – 1 021 840 – 6 262 080) [tvořený náhradou za ztrátu na výdělků 428 000 Kč, bolestným 104 483,14 Kč, ZSU 5 572 000 Kč a náhradou nákladů 9 300 Kč + 41 820 Kč] vzal z důvodu plnění v průběhu řízení ohledně bolestného 14 400 Kč (za operaci z 27.1.2015), náhrady za ztrátu na výdělků 409 144 Kč (za období 1.5.2011 - 31.12.2011, 1.1.2012 – 5.12.2012), náhrady za znalecký posudek 9 300 Kč a nákladů právního zastoupení před podáním žaloby 3 750 Kč částečně zpět a soud při jednání (viz. protokol čl. 484-485) řízení částečně zastavil.

5. Předmětem sporu tedy nadále zůstalo odškodnění ZSU ve výši **5 572 000 Kč**, bolestné **90 083,14 Kč** (104 483,14 – 14 400 Kč), náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti od 6.12.2012 do 31.12.2012 v částce **18 856 Kč** (428 000 – 409 144) a náhrada nákladů za právní zastoupení před podáním žaloby ve výši **38 070 Kč** (41 820 - 3 750).

6. Žalovaná potvrdila, že je odpovědnostním pojistitelem vlastníka vozidla XXX, jímž byla škoda na zdraví žalobci způsobena. K odškodnění ZSU potvrdila úhradu celkem 176 065 Kč a uznala omezenou hybnost pravého kolenního kloubu. Nesouhlasila s odškodněním podle občanského zákoníku platného od 1.1.2014, neboť nebyly prokázány důvody zvláštního zřetele hodné, mimořádné navýšení pak ponechala na úvaze soudu. Znalecký posudek MUDr. Sokolíka označila za nepřezkoumatelný z důvodu neuvedení místa a času vyšetření žalobce, absence postupů a lékařských zpráv, jež by podporovaly jeho znalecké závěry, zejména namítala dobrou hybnost kolene, neporušené vazy a neprokázání, že došlo ke zploštění nožní klenby. V průběhu řízení odškodnila bolestné 14 400 Kč za operativní výkon z 27.1.2015 za 120 bodů a ohledně zbývajících nároku 90 083,14 Kč (289 bodů) namítla promlčení s tvrzením, že se týká odškodnění bolesti, které vznikly 1.8.2010 a nárok byl uplatněn po vypracování posudku znaleckým ústavem. Na základě vlastního šetření tvrdila, že zdravotní stav žalobce není tak závažný jak je deklarován, žádala provedení důkazu videozáznamem, z kterého je zřejmé, že pracuje jako řidič a zavazí barely pitné vody. Poukazovala rovněž na skutečnost, že žalobce neprokázal, že jeho poškození vedlo ke zvlášť těžkým následkům, které by opravňovaly k navýšení základního ohodnocení a nebyly dány ani důvody mimořádnosti. Za neprokázaný pak považovala nárok na ztrátu na výdělků po dobu tvrzené pracovní neschopnosti 6.12.2012 – 31.12.2012, neboť závěry znaleckého zkoumání potvrdily, že v rozhodné době byl již žalobce schopen vykonávat činnost odpovídající postižení. Za nedůvodné označila odškodnění dalších nákladů právního zastoupení do podání žaloby.

7. Předně soud uvádí, že s odkazem na ust. § 3079 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (o.z.), jelikož předmětem řízení jsou práva na náhradu škody v důsledku škodní události ze dne 1.8.2010, posuzoval věc podle zákona č. 40/1964 Sb. (dále jen obč. zák.) a rovněž vyhlášky č. 440/2001 Sb., (o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění), tedy podle právních předpisů platných do 31.12.2013. Právní otázka, jaká právní úprava se použije pro posouzení nároku na náhradu škody na zdraví, jestliže ke škodní události došlo před 1. 1. 2014, byla

Nejvyšším soudem ČR jednoznačně vyřešena. Rozhodné hmotné právo se podává z ustanovení 3028 odst. 3 věty první a § 3079 odst. 1 o. z. (srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1965/2016, ze dne 18. 3. 2015, sp. zn. 25 Cdo 3925/2013, ze dne 26. 1. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1930/2016, ze dne 22. 2. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1970/2015 a sp.zn. 25 Cdo 3377/2018 ze dne 31.10.2018). V citovaném rozsudku sp. zn. 25 Cdo 1965/2016 pak Nejvyšší soud konstatoval, že pro aplikaci přechodného ustanovení obsaženého v § 3079 odst. 1 o. z. je rozhodující okamžik škodní události, tj. porušení zákona a současně vyložil, že ani pravomocné trestní odsouzení škůdce nezakládá samo o sobě mimořádné důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by se poškozenému měla přiznat náhrada nemajetkové újmy podle zákona č. 89/2012 Sb. Opačným výkladem by byla založena zpětná účinnost, která je v občanskoprávních vztazích podle ustálené judikatury Ústavního soudu považována za nepřípustnou a protiústavní (srov. např. náleze ze dne 13.6.2002, sp.zn. III. ÚS 611/01). Přechodné ustanovení § 3079 odst. 2 o.z. totiž dopadá především na případy, kdy škůdce způsobil škodu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvláště zavržením hodné a má být zavázán „k náhradě nemajetkové újmy těm, kdo způsobenou škodu důvodně pociťují jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit“ (§ 2971 o.z.). Pokud žalobce argumentoval nálezem Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 3122/15 (v pracovněprávním sporu) datovaným dne 2.2.2016, je třeba zdůraznit, že citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu daný náleze plně respektují, neboť tzv. vyhláškový systém je používán na základě objektivizace obtíží poškozeného, zjištěná částka je individualizována s přihlédnutím ke konkrétním poměrům poškozeného a určena v proporcionalní výši srovnatelné s případy podobného charakteru (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 25 Cdo 2938/2016, ze dne 28. 7. 2016, sp. zn. 25 Cdo 2912/2015 či ze dne 26.2.2018, sp.zn. 25 Cdo 1900/2017). Takový přístup jako ústavně konformní akceptoval Ústavní soud například v usnesení ze dne 16. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 1162/15.

8. Dle § 427 odst. 1 obč. zák. fyzické a právnické osoby provozující dopravu odpovídají za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu.

9. Dle § 428 obč. zák. své odpovědnosti se nemůže provozovatel zprostit, jestliže škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu. Jinak se odpovědnosti zprostit jen, jestliže prokáže, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat.

10. Dle § 444 odst. 1 obč. zák. při škodě na zdraví se jednorázově odškodňují bolesti poškozeného a ztížení jeho společenského uplatnění.

11. Dle § 446 obč. zák. náhrada za ztrátu na výděleku po dobu pracovní neschopnosti poškozeného činí rozdíl mezi jeho průměrným výdělkem před poškozením a nemocenským.

12. Dle § 106 odst. 1 obč. zák. se právo na náhradu škody promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá.

13. Dle § 6 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, se pojištění odpovědnosti vztahuje na každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Dle odst. 2 téhož paragrafu nestanoví-li tento zákon jinak, má pojištěný nárok, aby pojištitel za něho nabradil v rozsahu a ve výši podle zvláštního právního předpisu poškozeným uplatněné a prokázané nároky na náhradu a) škody na zdraví nebo usmrčením, b) škody vzniklé poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škody vzniklé odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat (dále jen "věcná škoda"), c) škody, která má povahu ušlého zisku, d) účelně vynaložených nákladů spojených s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c), v souvislosti se škodou podle písmene b) nebo c) však jen v případě marného uplynutí lhůty podle § 9 odst. 3 nebo neoprávněného odmítnutí nebo neoprávněného krácení pojistného plnění pojištitel, pokud ke škodné události, ze které tato škoda vznikla a za kterou pojištěný

odpovídá, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti. Škoda se hraje v penězích, maximálně však do výše limitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě.

14. Dle § 7 odst. 1 vyhl.č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění se stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Dle odst. 2 téhož ustanovení hodnota 1 bodu činí 120 Kč, dle odst. 3 pak ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

15. Po provedeném řízení soud žalobu zčásti zamítl a zčásti jí vyhověl na základě následujících skutkových zjištění:

16. Mezi účastníky bylo nesporné a pro věc rozhodné, že žalobce byl dne 1.8.2010 nezaviněně účastníkem dopravní nehody, kterou způsobil řidič osobního vozidla XXX- XXX, odpovědně pojištěný u žalované. Nesporné bylo dále, že žalobce obdržel na náhradě za ZSU celkem 176 065 Kč.

17. Připojeným spisem Okresního soudu v Kladně sp.zn. 3T 65/2010 bylo úředním záznamem policie z 11.8.2010 prokázáno, že žalobce se téhož dne vyjadřoval k okolnostem vzniku dopravní nehody, označil viníka a připojil se jako poškozený k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody, z usnesením Okresního soudu v Kladně ze dne 20.1.2011, čj. 3T 65/2010-180 pak bylo prokázáno, že trestní stíhání viníka nehody XXX pro přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti bylo podmíněně zastaveno se zkušební dobou 16 měsíců.

18. Z pracovní smlouvy uzavřené 30.7.2010 mezi žalobcem a XXX jako zaměstnavatelem bylo zjištěno, že žalobce sjednal pracovní poměr na dobu neurčitou s nástupem 2.8.2010 a platem 22 000 Kč měsíčně, z čestného prohlášení XXX pak plyne, že v důsledku nemožnosti žalobce na sjednané pracovní místo nastoupit, obsadil toto jiným pracovníkem.

19. Ze zpráva Pražské správy sociálního zabezpečení z 3.8.2016 a 2.11.2017 soud zjistil, že žalobce v období od 1.5.2011 do 31.12.2012 nepobíral důchod ani nemocenské dávky.

20. Oznámením o likvidaci pojistné události žalovaným z 15.4.2011, 11.8.2011 a 9.5.2012 bylo zjištěno, že žalovaný stanovil výši náhrady bolestného 26 325 Kč, náhrady ztráty na výdělkou částkou 212 383 Kč, ZSU v částce 48 500 Kč a náklady právního zastoupení 29 880 Kč, a to na podkladě konzultantky XXX, jak je patrné z jejích zpráv z 3.8.2011 a 4.5.2012.

21. Ze znaleckého posudku zpracovaného znalcem MUDr. Pavlem Sokolíkem, z odvětví chirurgie ze dne 6.12.2011 spolu s posudkem o bolestném z 7.12.2011 bylo zjištěno, že znalec ohodnotil bolestné na 354 bodů a ZSU na 2 150 bodů a shledal trvalé následky žalobce v omezené hybnosti a předozadní viklavosti pravého kolenního kloubu, poúrazové a ponámahové otoky ATC a (pravé) nohy a tzv. plochou (pravou) nohu.

22. Z faktury č. XXX (čl. 54), vystavené dne 1.8.2011 bylo zjištěno, že právní zástupkyně žalobce vyúčtovala žalovanému smluvenou odměnu dle § 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v částce 42 000 Kč.

23. Z příjmových pokladních dokladů z 20.8.2011, 27.2.2012 14.5.2012 je zřejmé, že právní zástupkyně žalobce přijala od žalobce v uvedené dny částky 42 000 Kč, 20 000 Kč a 9 700 Kč za právní zastoupení.

24. Ze znaleckého posudku znaleckého ústavu Fakultní nemocnice Olomouc ze dne 19.8.2015 spolu s doplněním z 27.4.2016 a 30.1.2017 na podkladě lékařských zpráv založených ve spise (čl. 11-32, 269-276, 296-308, 363) bylo prokázáno, že žalobce byl v souvislosti s dopravní nehodou dne 3.8.2010 operován a dne 10.8.2010 propuštěn do ambulantního léčení, od 15.6.2011 do 17.6.2011 znovu hospitalizován a byla provedena extrakce dlahy z horního konce pravé holenní kosti, 14.5.2012 byla provedena artroskopická revize pravého kolenního kloubu a odstraněny utržené části vnitřního menisku. Ošetřením v cévní poradně byla vyloučena trombotická komplikace a konstatován pouřazový otok pravé dolní končetiny. Zdravotní stav žalobce je znaleckým ústavem, který jej vyšetřil dne 2.7.2015, považován za ustálený k datu 5.12.2012 po ukončení rekonvalescence po artroskopické revizi prvního kolene. Trvalé následky zranění pak znalecký ústav vyhodnotil v nerovnosti kloubní plochy pravého kolenního kloubu, jeho mírné předozadní nestabilitě a vzniku příčné plochy pravé nohy, tyto žalobci neumožňují návrat k běžnému způsobu života, je omezen ve výběru zaměstnání a uplatnění na trhu práce. Doživotně pak bude pociťovat bolesti a otoky a v důsledku zhoršování hybnosti kolene bude nezbytná náhrada kolenního kloubu. Znalecký ústav ohodnotil ZSU na 1 400 bodů podle adekvátní položky 131 (ztráta dolní končetiny mezi kyčelním a kolenním kloubem s pahýlem vhodným k opotřezování). Dále se znalecký ústav vyjádřil k bolestnému, určenému MUDr. Sokolíkem a tomuto vytkl, že ohledně primární operace (3.8.2010) neodškodnil bolest za odběr kostního štěpu za 174 bodů a za vynětí osteosyntetického materiálu (odstranění kovových implantátů) celkem 100 bodů a také za artroskopii pravého kolene dne 14.5.2012 odškodnění za 15 bodů. Znalecký ústav ohodnotil v souvislosti s úrazem žalobce bolestné za operační výkon dne 27.1.2015 za snesení kostního výrůstku v oblasti horního konce holenní kosti celkem 120 bodů. Žalobce byl shledán schopným vykonávat pracovní činnost odpovídající následkům zranění k datu 5.12.2012, kdy byl stav kolenního kloubu poprvé označen za stabilizovaný.

25. Doplnujícím výsledkem znalce (znaleckého ústavu) MUDr. Jaromíra Freiwalda bylo dále prokázáno, že žalobce utrpěl středně těžké zranění, jeho zdravotní stav se bude mírně zhoršovat, do budoucna vyžadovat rehabilitaci formou domácího pohybového režimu nebo za asistence odborníků. Zdravotní péče poskytnutá žalobci v průběhu léčení nevykazovala žádnou komplikaci, rovněž tak i operaci dne 27.1.2015, která odstranila nárůstek v (pravé) holenní kosti, znalec označil za jednoduchý nekomplikovaný zákrok, jenž nemohl stav žalobce významně zlepšit ani zhoršit oproti primárnímu znaleckému zkoumání. Znalec konstatoval, že žalobce nemůže vykonávat dělnické profese, kde je třeba manipulace s těžkými břemeny, ale i dlouhodobé setrvání v jedné pozici, naopak může vykonávat duševní práci, technické profese, skladníka, není schopen dřepnout, pouze jednorázově obtížně podřepnout a klečet, je výrazně limitován ve volnočasových zejména sportovních aktivitách. K aplikaci plazmy (kterou žalobce 5x absolvoval, jak je zřejmé z lékařských zpráv čl. 304-308) znalec uvedl, že tato neměla vliv na objektivní ustálení zdravotního stavu žalobce a vysvětlil, že ji ortopedická společnost hodnotí jako tzv. slepou uličku s placebo efektem.

26. V rámci účastnického výsledku žalobce vypověděl, že je vyučený elektrikář, před nehodou měl přítelkyni, hrál za vesnici fotbal (2x týdně trénoval, 1x za 14 dnů měli zápas), lyžoval, příležitostně jezdil na kole, staral se o dům, sekal zahradu, navštěvoval kina, divadla a restaurace. Pracoval pouze brigádně, neboť měl v souvislosti s půlročním výkonem trestu problém zajistit stálé zaměstnání, 3 neděle před nehodou pracoval u výše uvedeného podnikatele (XXX). V důsledku úrazu chodil ¾ roku o berlích, nemůže dlouho stát, sedět, ležet na žebřík, klečet, bez problémů ujde 20 minut. Potvrdil, že je schopen vyměnit kolo na vozidle, konat opakovaný podřep, dřep a klek na nezraněnou nohu, rovněž pak prudký nášlap na klíč. Sporty (běhání, lyžování, fotbal) může konat po krátkou dobu, avšak s bolestí. Je schopen řídit automobil a jezdit na motorce. Na rehabilitace nedochází, léky nebere, neboť nemá stálé bolesti, je plně soběstačný, schopen vykonávat úklid a běžný nákup. Od roku 2015 je zaevidován u úřadu práce bez nároku na

hmotné zabezpečení. Od nehody pracoval na dohodu o provedení práce u XXX jako skladník a řidič, rozvážel barely s vodou, čistou manuální činnost konal pouze hodinu, činnost ukončil, neboť jej zaměstnavatel nadále nepotřeboval. XXX. Jedenkrát za půl roku navštěvuje ortopedickou ambulanci, při bolestech častěji.

27. Svědek XXX, otec žalobce, vypověděl, že se stýkají 2x a 3x měsíčně, žalobce před nehodou sportoval pouze rekreačně, hrál fotbal, jezdil na kole, bruslích, lyžích a snowboardu, pracoval jako řidič dodávky. Nyní mu jízda na lyžích a snowboardu vadí, stěžuje si na nohu, pokud vstává z dřepu či od stolu, chvíli kulhá, bojí se lézt na žebřík.

28. Svědkyně XXX, bývalá přítelkyně žalobce, vypověděla, že s žalobcem žila do srpna 2011, před úrazem jezdil na motorce, kole, inline bruslích, na snowboardu, hrál fotbal a trénoval za SK Pozdeň, jezdili na hory, pracoval brigádně, nepamatovala si, že by měl jinou zájmovou činnost než sport. Po dopravní nehodě se o něho starala, pomoc psychologa či psychiatra nevyhledala, 3/4 roku po nehodě používal berle.

29. Z výpovědi svědka XXX, kamaráda žalobce, bylo zjištěno, že žalobce zná od patnácti let, vídají se 1x až 2x týdně, před nehodou hrál žalobce fotbal, jezdil na kole, věnoval se turistice, společně jezdili na hory a na motorkách, živil se brigádně. Po nehodě nosil berle, žádné zájmové činnosti se nevěnoval, bolela ho noha, jednou za měsíc mu svědek pomáhal s pracemi na domě.

30. Z posudku o bolestném z 22.2.2011 nebyla zjištěna žádná významná skutečnost. Soud nepřipustil důkaz obrazovým záznamem žalobce, pořízeným žalovanou bez jeho svolení (za účelem prošetření zdravotního omezení v pracovních či pohybových aktivitách), neboť judikatura vztahující se dříve platnému občanskému zákoníku dovodila, že pořízení vizuálního záznamu pojištěného svémocně (konspirativně) je porušením práva na ochranu podoby a takto nelegálně pořízený záznam nelze připustit ani jako důkaz ani u soudu (srov. rozsudek NS sp.zn. 30 Cdo 5216/2014 z 27.5.2015). Soud současně zohlednil, že žalobce sám potvrdil, že v době pořízení záznamu pracoval, nesporel činnost, jež byla záznamem zachycena a zejména bylo přihlédnuto k tomu, že slyšený znalec MUDr. Freiwalda se podrobně a přesvědčivě vyjádřil k omezením žalobce jak v soukromé tak pracovní sféře.

31. Tato skutková zjištění jsou základem pro následující právní závěr soudu:

32. V řízení bylo jednoznačně prokázáno a shodnými tvrzeními i vzato za nesporné, že při dopravní nehodě, k níž došlo dne 1.8.2010, nejen že nenastala situace zakládající zproštění jinak absolutní odpovědnosti provozovatele dopravního prostředku ve smyslu § 428 o.z., ale naopak, že tuto výhradně zavinil řidič osobního automobilu XXX. V příčinné souvislosti s touto dopravní nehodou došlo ke vzniku škody na zdraví u žalobce. Rozsah poškození jeho zdraví byl prokázán znaleckými posudky shora citovanými. Shodnými tvrzeními pak bylo také najisto postaveno, že vlastník vozidla, jímž byla škoda způsobena, měl u žalované v době dopravní nehody sjednané pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, a že tedy je dán nárok žalobce na pojistné plnění vůči žalované dle § 9 odst.1 zák. č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Dle § 6 odst.1, písmeno a) tohoto zákona je takovou škodou i škoda na zdraví.

33. Žalobce nárokoval vůči žalované jednak ZSU, soud postupoval ve smyslu ust. § 444 odst.1 obč. zák., jak vyloženo výše, a vycházel ze závěrů znaleckého ústavu a doplňující výpovědi MUDr. Jaromíra Freiwalda, jež účastníci nesporeli. Soud tak měl za prokázané bodové ohodnocení ZSU v rozsahu 1 400 bodů podle adekvátní položky 131 (ztráta dolní končetiny mezi kyčelním a kolenním kloubem s pahýlem vhodným k opotézování). Žalobce žádal přiznat ztížení společenského uplatnění v rozsahu částky 5 572 000 Kč.

34. V daném případě má soud za to, že je na místě dle § 444 odst. 2 obč. zák. a § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb. přiznat žalobci právo na náhradu zvýšenou o 3násobek bodového ohodnocení, neboť žalobce je v důsledku utrpěné škody na zdraví významným způsobem omezen na dosavadním způsobu života a jeho předpoklady k uplatnění ve společnosti jsou do budoucna rovněž sníženy. Zranění žalobce mělo dopad i do rodinné sféry poklesem možnosti zapojení při fyzicky náročných úkonech, doživotně pak bude pociťovat bolesti a otoky a v důsledku zhoršování hybnosti pravého kolene bude v budoucnu nezbytná náhrada kolenního kloubu. Žalobcům dříve plnohodnotný aktivní život s perspektivou standartního pracovního, společenského i rodinného uplatnění se úrazem zásadně změnil co do své kvality, což zakládá prvek mimořádnosti. Ve věku XXX let utrpěl středně těžké zranění pravé nohy, nadále trpí nerovností kloubní plochy kolenního kloubu, projevující se mírnou předozadní nestabilitou a příčnou plochou nohy, jeho zdravotní stav se bude do budoucna mírně zhoršovat, vyžadovat rehabilitaci formou domácího pohybového režimu nebo za asistence odborníků. Žalobce nemůže vykonávat dělnické profese, kde je třeba manipulace s těžkými břemeny, ale i dlouhodobě setrvat v jedné pozici, je limitován ve volnočasových zejména sportovních aktivitách, jež žalobce zásadním způsobem omezuje a narušuje kvalitu jeho života. Na druhou stranu soud přihlédl i k tomu, že žalobce je plně soběstačný, je schopen řídit automobil a motorku, vykonávat běžný úklid a nákup a být vedl aktivní život, neprokazoval, že by jeho zapojení v oblasti kulturní, sportovní a společenské bylo na vysoké a mimořádné úrovni a lze přisvědčit i žalované, že žalobce neprokázal, že jeho poškození vedlo ke zvláště těžkým následkům. Soud zde tedy po uvážení všech skutečností, jež byly v řízení prokázány a s přihlédnutím ke stávající judikatuře v obdobných věcech přistoupil k navýšení náhrady za ZSU na 3násobek bodového ohodnocení učiněného znalci. Neopomenul částky, které již byly žalobci vyplaceny a určil výši náhrady tak, aby celková výše náhrady za ztížení společenského uplatnění žalobce odpovídala zásadě proporcionality. (Například Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí 25 Cdo 4296/2010 ze dne 28.3.2013 akceptoval navýšení na trojnásobek v absolutní částce 294 000 Kč u poškozené, která v mladém věku utrpěla závažná a bolestivá zranění, zejména etážovou zlomeninu stehenní kosti vlevo, tříštivou zlomeninu lýtkové kosti, hluboké rány stehna a bérce. Má zkrácenou dolní končetinu o 2 cm, omezenou hybnost hlezna lehkého stupně, rozsáhlé koloidní jizvy na dolní končetině. Pro následky zranění musela změnit svůj dosavadní způsob života, změnit volnočasové aktivity, zanechat řady sportovních aktivit spojených s aktivním pohybem. V rozhodnutí 25 Cdo 453/2010 ze dne 20.12.2011 pak Nejvyšší soud považoval za přiměřené zvýšení o dvojnásobek v absolutní částce 216 000 Kč u poškozeného, jenž ve velmi nízkém věku utrpěl tříštivou zlomeninu stehenní kosti /obdobně jako žalobce/, po totální endoprotéze kyčelního kloubu má potíže s pohybem, nesmí zatěžovat lokomoční aparát a v pracovní procesu je rovněž fyzicky omezen). Vycházeje z 1400 bodů navýšených na 3násobek při sazbě 120 Kč za 1 bod soud dospěl k částce 504 000 Kč, a to i s přihlédnutím k hodnotě peněz v důsledku ekonomického vývoje společnosti. Při odečtení žalovanou dobrovolně vyplacených 176 065 Kč, pak žalovanou uznal povinnou zaplatit žalobci částku 327 935 Kč (výrok I.) a ve zbývajícím rozsahu nárok zamítnul (výrok II.).

35. Soud se dále zabýval bolestným ve smyslu § 444 odst.1 obč. zák., uplatněným při rozšíření žaloby dne 28.9.2016 (čl. 227-228) a s tímto spojenou námitkou promlčení vznesenou žalovanou. Žalobce nárokoval bolestné za primární operaci (3.8.2010) v rozsahu 274 bodů a operační zákrok 14.5.2012 (artroskopie pravého kolene) za 15 bodů, tj. celkem 289 bodů s tvrzením, že toto vyplynulo ze znaleckého posudku znaleckého ústavu. Judikatura je jednotná v názoru, že u práva na náhradu škody na zdraví je stanovena dvouletá subjektivní promlčecí doba (§ 106 odst. 1 obč.zák.), jejíž počátek se váže k okamžiku, kdy poškozený nabyl vědomost o tom, že na jeho úkor došlo ke škodě a kdo za ni odpovídá. U nároku na náhradu za bolest její běh počíná okamžikem, kdy se zdravotní stav poškozeného ustálil a lze objektivně provést bodové

ohodnocení bolesti; okamžik, kdy bylo následně bodové ohodnocení lékařem skutečně provedeno, nemá na již započatý běh subjektivní promlčecí doby vliv (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 1. 2008, sp. zn. 25 Cdo 676/2007, uveřejněné v Souboru rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod C 5789, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2974/2010). Jak bylo prokázáno znaleckým posudkem znaleckého ústavu a výsledkem MUDr. Freiwalda lze zdravotní stav žalobce považovat za ustálený k 5.12.2012, kdy poslední ortopedické vyšetření označilo funkční stav kolenního kloubu za stabilizovaný bez tendence ke zlepšení. Od tohoto okamžiku pak počala plynout dvouletá promlčecí lhůta, která skončila dne 5.12.2014, tudíž rozšíření žaloby o bolestné, jež nemá zpětné účinky (srov. např. rozsudek bývalého Nejvyššího soudu ČSR ze dne 26. 2. 1974, sp. zn. 3 Cz 4/74, uveřejněný ve Sborníku stanovisek, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí IV, vydaném Nejvyšším soudem ČSSR v roce 1986, str. 774, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 25 Cdo 874/2005, uveřejněný pod číslem 5/2008 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2007, sp. zn. 26 Odo 910/2006, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2011, sp. zn. 25 Cdo 2908/2008), bylo podáno po uplynutí promlčecí doby.

36. Soud nepřiznal bolestné ani v souvislosti s operací z 27.1.2015, ohodnocené znaleckým ústavem na 120 bodů, neboť toto žalovaná v průběhu řízení odškodnila částkou 14 400 Kč, což soud považuje za dostačující, jednalo se o odstranění nárůstku v pravé holenní kosti, k čemuž MUDr. Freiwalda vypověděl, že byl proveden jednoduchý nekomplikovaný zákrok, jenž nemohl stav žalobce významně zlepšit ani zhoršit oproti primárnímu znaleckému zkoumání (výrok III.).

37. Co se týče náhrady za ztrátu na výděлку po dobu tvrzené pracovní neschopnosti za 26 dnů (od 6.12.2012 do 31.12.2012) v částce 18 856 Kč dle § 446 obč. zák., soud rovněž vycházel ze závěrů znaleckého ústavu, který shledal žalobce schopným vykonávat pracovní činnost odpovídající následkům zranění k datu 5.12.2012, neboť tehdy byl stav kolenního kloubu poprvé označen za stabilizovaný. Pakliže žalobce nenastoupil do zaměstnání odpovídajícího jeho snížené (omezené) pracovní způsobilosti ať již z důvodu, že si zaměstnání nehledal, či pro nedostatek pracovních příležitostí, není to způsobeno následky poškození zdraví, za které by odpovídal škůdce, ale situaci na trhu práce, a proto není dána příčinná souvislost mezi protiprávním činem a případnou ztrátou výděлку (srov. rozhodnutí NS sp.zn. 25 Cdo 2199/2007, 25 Cdo 2703/2009 a sp.zn. 31Cdo 1278/2015). Soud proto rozhodl, jak ve výroku IV. uvedeno.

38. Závěrem soud zkoumal důvodnost nároku žalobce na tvrzenou majetkovou újmu v podobě nákladů za právní zastoupení při jednání s žalovanou před podáním žaloby v částce 41 820 Kč (§420 odst. 1 obč.zák.). Soud žalobce v této souvislosti opakovaně vyzval a poučil jej ve smyslu ust. § 118a) o.s.ř., aby dotvrdil a současně prokázal, které konkrétní úkony právní pomoci v rozsahu tvrzených 36 hodin, s jakým výsledkem a v jakém čase byly v příčinné souvislosti s předmětnou nehodou uskutečněny, což žalobce v poskytnuté lhůtě neučinil s poukazem na to, že je ve spise dostatek doložených listin, z kterých je nárok zřejmý, navíc korespondence je natolik obsáhlá, že není v silách žalobce tuto poskytnout. Soud tak neměl možnost daný nárok (byť doložený příjmovými doklady), jeho výši a opodstatněnost přezkoumat a nemohl vycházet z ujednání mezi žalobcem a jeho právní zástupkyní o mimosmluvní odměně za hodinu vykonané práce, neboť tato a priori majetkovou újmu v příčinné souvislosti se škodnou událostí nezakládá (výrok V.)

39. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu (srov. rozsudek 21 Cdo 1990/2016) jednak postupem dle § 142 odst. 3 o.s.ř., a to ohledně ZSU a bolestného, neboť rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku i úvaze soudu, a proto soud přiznal žalobci, byť měl ve věci úspěch pouze částečný, právo na náhradu těchto nákladů v plném rozsahu, vycházel tak z tarifní hodnoty částky přisouzené 327 935 Kč (srov.

usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 9. 2016 sp. zn. 25 Cdo 3974/2015, které bylo na jednání občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu konaném dne 12. 4. 2017 schváleno k publikaci ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek). Současně pak soud hodnotil i náhradu nákladů za další uplatněné nároky v celkové částce 479 120 Kč (428 000 + 9 300 + 41 820), jejichž výše plnění již nebyla závislá na znaleckém posudku, či úvaze soudu, a to dle § 142 odst. 2 o.s.ř., z těchto bylo v průběhu řízení uhrazeno celkem 422 194 Kč (409 144 + 9 300 + 3 750), tedy žalobce byl se svým nárokem úspěšný v 88,12% a jeho neúspěch byl pouze v nepatrné výši (11,88%), soud mu proto přiznal plnou náhradu. V součtu tak činí tarifní hodnota 807 055 Kč (327 935+479 120). Náklady řízení jsou představovány odměnou advokáta za 17 úkonů právní služby po 11 540 Kč dle § 7, 8 a 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. (AT) za převzetí, žalobu, 7x jednání soudu (10.1.2014, 1.12.2014, 12.1.2015, 28.4.2017, 26.1.2018, 13.3.2019 a 24.4.2019), vyjádření z 5.8.2013, částečné zpětvzetí 29.9.2014, otázky na znalce 5.1.2015 a 10.5.2017, 2x vyjádření ke ZP (29.9.2015, 3.3.2017), odvolání z 14.6.2017 a 5.9.2018, 17 x paušální náhradou hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, ve znění platném ke dni uskutečnění úkonů právní služby. Náklady řízení představují i náhradu cestovného zástupce žalobce k výše uvedeným jednáním soudu (7x) v celkové výši 7 935 Kč, a to na trase Praha – Pardubice zpět (110 km), průměrná spotřeba automobilu dle předloženého technického průkazu vozu (5,4 a 5,8), cena pohonných hmot dle platné vyhlášky (2x 36 Kč, 36,10 Kč, 28,60 Kč, 29,80 Kč a 2x 33,60 Kč), náhrada za promeškaný čas 35 půlhodin x 100 Kč (3 500), přičemž osvědčení k registraci DPH nebylo tvrzeno ani doloženo. Soud nepřiznal náhradu za vyjádření z 22.9.2014, neboť tento úkon mohl být koncentrován do částečného zpětvzetí žaloby (29.9.2014); rozšíření žaloby 16.9.2016, neboť přiznané částky plynou již ze samotné žaloby; dále vyjádření z 18.10.2016, které je svým obsahem toliko opakovaným právním rozbořem; podání z 23.1.2017, kterým žalobce z důvodu početních chyb upravil nárokované částky; vyjádření z 21.4.2017 není obsahem spisu; podání z 23.5.2017 je pouze upřesněním skutkových tvrzení, jež měly být součástí žaloby; podání z 13.9.2017 a 13.11.2017, neboť žalobce nebyl se svým návrhem procesně úspěšný; odvolání z 14.2.2018, jež směřovalo k opakované změně žaloby, jež nebyla připuštěna; dále doplnění skutkových tvrzení z 12.2.2018, jež měla být koncentrována v žalobě a podání z 21.8.2018, jež nesměřovalo k meritu věci. Celkem soud žalobci přiznal náhradu nákladů v částce 209 215 Kč.

40. V rozsahu úspěchu žalobce (807 055 Kč), který je ze zákona osvobozen od poplatkové povinnosti, přechází tato povinnost na žalovanou dle § 2 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích v platném znění. Výše poplatku vyplývá z položky 1b Sazebníku soudních poplatků.

41. Jelikož bylo v řízení uhrazeno svědečné 1 147,37 Kč (čl.157) a znalečné za znalecké posudky a výslech znalce v celkové hodnotě 31 060,50 Kč, vše z rozpočtových prostředků (čl. 226, 330, 439), vznikly státu náklady řízení v celkové výši 32 207,87 Kč, které byly dle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. uloženy podle úspěchu ve věci k náhradě žalované, jak plyne z výroku VIII. tohoto rozsudku.

42. Lhůty k plnění byly žalované stanoveny jako zákonné třídní postupem dle § 160 odst. 1 o.s.ř. s přihlédnutím nejen k výši částek, které je povinna uhradit, ale zejména k době prodlení s jejím splněním.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení písemně, dvojmo prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích ke Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Pardubice 3. května 2019

JUDr. Kateřina Weber
předsedkyně senátu